

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent viloyati statistika
boshqarmasi boshlig‘i
Sh. Jamoldinov

Toshkent viloyati statistika boshqarmasida qabul qilingan qonunchilik hujjatlarini
mazmun-mohiyati bo‘yicha o‘tkazilgan huquqiy-targ‘ibot yig‘ilish

BAYONI № 30

2026-yil 13- avgust

Nurafshon shahri

Raislik qiluvchi: - Toshkent viloyati statistika boshqarmasi boshlig‘i
Sh. Jamoldinov

Ma‘ruzachi: - Bosh yuriskonsult F.Jo‘rayev

Qatnashdilar: - Boshqarmaning tarmoq hamda masofadan hududiy
statistika bo‘limlari boshliqlari va mas‘ul xodimlar

KUNTARTIBI:

1. Korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlarining huquqiy asoslari va faoliyat yo‘nalishlari.

2. Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi majlisining 2021-yil 19-avgustdagi 4-sonli bayonnomasiga 2-ilova “Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlari to‘g‘risida”gi nizom mazmun mohiyati.

(Sh. Jamoldinov, F. Jo‘rayev, Sh. Jamoldinov)

Yig‘ilishni viloyat statistika boshqarma boshlig‘i Sh.Jamoldinov ochib kun tartibdagi masala bilan tanishtirib, mavzu bo‘yicha bugungi kunda mamlakatimizda korrupsiyaga qarshi kurashish davlat siyosatining eng ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi, Korrupsiyaga qarshi samarali kurashish nafaqat markaziy organlar, balki bevosita joylarda - hududlarda tizimli ishlarni tashkil etishni talab etadi. Aynan shu maqsadda Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahrida **Korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlari** tashkil etilganligi gapirdi va mazkur kengashlarning qonuniy asoslari va funksiyalarini yoritib berish maqsadida so‘z navbatini Bosh yuriskonsult (Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha mas‘ul shaxs) F. Jo‘rayevga berdi.

F. Jo‘rayev, O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi qonuni (O‘RQ-419) qabul qilingan dastlabki tahririda (2017-yilda) hududiy kengashlar haqida alohida modda yoki to‘g‘ridan-to‘g‘ri qoidalar mavjud emas edi. U

paytlar faqatgina respublika darajasidagi Respublika idoralararo komissiyasi (keyinchalik Milliy kengash) nazarda tutilgan edi.

2021-yil 19-avgust kuni Oliy Majlis Senatida Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashining Kengashning navbatdagi 4-sonli majlisi bo'lib o'tdi. Majlisda hududiy kengashlar faoliyatini qonuniylashtiruvchi Nizom, Milliy kengashning yangi Nizomi va davlat idoralarida ochiqlik hamda "korrupsiyasiz soha" loyihalarining ijrosi ko'rib chiqildi.

Mazkur yig'ilishning 4-sonli bayonnomasi bilan "Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlari to'g'risida"gi Nizom tasdiqlandi.

Ushbu Nizom qabul qilingunga qadar korrupsiyaga qarshi kurashish ishlari asosan respublika miqyosida markazlashgan bo'lib, joylardagi muammolarni tezkor va tizimli hal etishda huquqiy bo'shliqlar mavjud edi. Mazkur Nizom korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining bevosita "pastdan yuqoriga" tamoyili asosida, ya'ni har bir tuman va mahallagacha kirib borishini ta'minlovchi poydevor bo'lib xizmat qildi.

Nizomning birinchi qismida hududiy kengashlarning huquqiy maqomi aniq belgilab berilgan. Unga ko'ra, Hududiy kengashlar - korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni amalga oshiruvchi va unda ishtirok etuvchi hududiy davlat organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari va jamoatchilik vakillarini birlashtiruvchi kollegial maslahat organi hisoblanadi.

Hududiy kengashlar tomonidan o'z vakolatlari doirasida qabul qilingan qarorlar va berilgan topshiriqlar tegishli hududdagi (viloyat, shahar, tuman) barcha mahalliy davlat hokimiyati organlari, davlat korxonalari va tashkilotlari uchun bajarilishi majburiydir. Bu qoida hududiy kengashlarga quruq tavsiya beruvchi emas, balki real ta'sir va nazorat kuchiga ega bo'lgan organ maqomini berdi.

Nizomga muvofiq, hududiy kengashlar zimmasiga quyidagi strategik vazifalar yuklatildi:

- **Hududiy dasturlarni ishlab chiqish va amalga oshirish:** Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha davlat dasturlarining hududiy kesimdagi ijrosini ta'minlash va mahalliy xususiyatlardan kelib chiqib, ichki chora-tadbirlar rejalarini tasdiqlash.
- **Davlat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish:** Hududdagi huquqni muhofaza qiluvchi organlar, soliq, bojxona va boshqa davlat idoralarining korrupsiyaga qarshi kurashish yo'nalishidagi tarqoq harakatlarini yagona maqsad ostida birlashtirish.
- **Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni tahlil qilish:** Mahalliy darajada aholi va tadbirkorlar eng ko'p duch keladigan sohalarni (masalan: tibbiyot, ta'lim, yer ajratish, qurilish va davlat xaridlari) tizimli tahlil qilish hamda korrupsiyaga yo'l ochayotgan omillarni bartaraf etish.
- **Murosasizlik muhitini shakllantirish:** Jamiyatda, ayniqsa yoshlar ongida korrupsiyaga nisbatan mutloq murosasizlik hissini uyg'otish, huquqiy madaniyatni yuksaltirish bo'yicha targ'ibot ishlarini olib borish.

Nizomda hududiy kengashlarning samarali ishlashi uchun uning tarkibiy tuzilishi ham qat'iy belgilangan. Kengash tarkibiga mahalliy ijro hokimiyati, huquqni muhofaza qiluvchi organlar rahbarlari bilan bir qatorda, **Xalq deputatlari kengashlari a'zolari (deputatlar), nodavlat notijorat tashkilotlari va ommaviy axborot vositalari vakillari** kiritilgan. Bu esa qarorlar qabul qilishda xolislik va ochiqlikni ta'minlaydi.

Kengash o'z majlislarini har chorakda kamida bir marta o'tkazadi. Majlislarda hududdagi eng og'riqli masalalar, korrupsiyaga oid jinoyatlar tahlili va davlat idoralari rahbarlarining hisobotlari eshitaladi.

Nizomga ko'ra, hududiy kengashlar bevosita **Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashiga** bo'ysunadi va o'z faoliyati to'g'risida muntazam ravishda hisobot berib boradi.

O'zbekiston Respublikasining 22.06.2026 yildagi O'RQ-1155-son "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini oshirishga, korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun javobgarlik muqarrarligini ta'minlashga qaratilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonuni bilan "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi qonuniga qo'shimcha 82²-moddasi (Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha hududiy kengashlari) kiritildi.

Qonunga kiritilgan qo'shimcha 82²-modda bilan:

- Qoraqalpog'iston Respublikasida, viloyatlarda va Toshkent shahrida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha hududiy kengashlar (bundan buyon matnda hududiy kengashlar deb yuritiladi) tashkil etilishi;
- Hududiy kengashlar davlat organlari va tashkilotlarining hududiy tuzilmalari, Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlari deputatlaridan, nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari vakillaridan iborat tarkibda Milliy kengash qarori bilan tasdiqlanishi;
- Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi Raisi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlari raislari hududiy kengashlarning raislari hisoblanishi;
- Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlari kotibiyatlari tegishli hududiy kengashlarning ishchi organi etib belgilandi.

Hududiy kengashlarning asosiy vazifalari:

- korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat dasturlarining va boshqa dasturlarning joylarda amalga oshirilishini tashkil etish;
- davlat organlari va tashkilotlari hududiy tuzilmalarining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatini huquqiy-uslubiy jihatdan muvofiqlashtirish va ularning hamkorligini ta'minlash;
- davlat organlari va tashkilotlari hududiy tuzilmalari rahbarlarining korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish borasida amalga oshirilayotgan ishlar holati hamda kelgusida rejalashtirilgan chora-tadbirlar yuzasidan axborotini eshitisht;
- hududda aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirishga, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga doir chora-tadbirlarning ishlab chiqilishi hamda amalga oshirilishini ta'minlash;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar holati, muayyan bir soha yoki hudud bo'yicha korrupsiyaga qarshi kurashishga doir chora-tadbirlar dasturini aholining korrupsiyani idrok etish darajasidan kelib chiqqan holda ishlab chiqish va amalga oshirish;
- hududdagi korrupsiyaga oid xavf-xatar yuqori bo'lgan obyektlarda korrupsiyaviy omillarni xalq deputatlari mahalliy Kengashlari deputatlaridan, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni amalga oshiruvchi davlat organlarining, nazorat qiluvchi organlarning, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlarining, nodavlat notijorat

tashkilotlarining va boshqa tashkilotlarning vakillaridan iborat tarkibda ishchi guruhlar tuzgan holda o'rganish va bartaraf etish choralari ko'rish;

- korrupsiyaning oldini olishga qaratilgan vazifalarning ijrosini ta'minlashda sustkashlik va mas'uliyatsizlikka yo'l qo'ygan mansabdor shaxslarga nisbatan tegishli choralar ko'rish bo'yicha takliflar kiritish;

- korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonunchilikni takomillashtirish, ushbu sohadagi ishlarni yaxshilash yuzasidan takliflar tayyorlash va Milliy kengashga kiritish.

Hududiy kengash faoliyatining asosiy tashkiliy shakli uning majlisidir. Hududiy kengash o'z vakolatlari jumlasiga kiradigan masalalarni, qoida tariqasida, har chorakda o'z majlisida ko'rib boradi.

Hududiy kengash majlisi a'zolarining yarmidan ko'pi ishtirok etgan taqdirda, vakolatli deb hisoblanadi.

Hududiy kengash majlislarida qabul qilinadigan qarorlarning bajarilishi hududdagi davlat organlari va tashkilotlari uchun majburiydir.

Yig'ilish yakunida Sh. Jamoldinov so'zga chiqib, xulosa qilib aytganda hududiy kengashlarning bevosita faoliyat tartibi va mexanizmlari 2021-yil 19-avgustdagi maxsus Nizom bilan tartibga solinsa-da, ularning mavjudligi va huquqiy kuchi aynan shu Qonun (O'RQ-419) hamda unga kiritilgan so'nggi qo'shimchalar bilan kafolatlanadi.

Targibot yig'ilishi yakunida yig'ilish ishtiroqchilari o'zlarini qiziqtirgan savollariga yetarlicha javoblar olishdilar.

Kun tartibidagi masalalar yuzasidan fikr va mulohazalarni inobatga olib yig'ilish,

QAROR QILADI:

1. Korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlarining huquqiy asoslari va faoliyat yo'nalishlari va Korrupsiyaga qarshi kurashish milliy kengashi majlisining 2021-yil 19-avgustdagi 4-sonli bayonnomasiga 2-ilova "Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlari to'g'risida"gi nizom mazmun mohiyati muvzusida o'tkazgan o'quv-seminar yig'ilishi ma'lumot uchun qabul qilinsin.

2. Ushbu yig'ilish bayoni (bir nusxasi) Qo'mitaning Yuridik bo'limi hamda Korrupsiyaga qarshi kurashish ichki nazorat bo'limiga taqdim qilinsin.

3. Ushbu yig'ilish qarorini nazorat qilishni o'z zimamda qoldiraman.

Bayonnoma tuzuvchi:

F. Jo'rayev